

ПЪРВО ОСНОВНО УЧИЛИЩЕ „ХРИСТО БОТЕВ“ гр. Търговище
ул. "Иван Вазов" 2, тел.: 6 23 70, e-mail: info-2500101@edu.mon.bg

Утвърдил:

Директор:.....
(Д. Алексиев)

СТРАТЕГИЯ

за развитие на

ПЪРВО ОСНОВНО УЧИЛИЩЕ

„ХРИСТО БОТЕВ“

ГР. ТЪРГОВИЩЕ

за периода 2023 – 2028 година

Стратегията за развитието на училището е одобрена от Обществения съвет (Протокол №1/25.10.2023 г.), приета е с решение № 3 взето с Протокол №2/24.10.2023 г. от заседание на педагогическия съвет и е утвърдена със заповед № 9204-225/27.10.2023 г. на директора; актуализирана с решение № 1/30.09.2026 г. от заседание на педагогическия съвет и заповед № РД-19/01.10.2026 г. на директора на Първо основно училище „Христо Ботев“ гр. Търговище

СЪДЪРЖАНИЕ

I. Увод- общи положения, история и статут, нормативна основа

1. Анализ на вътрешните фактори и външните фактори и актуалното състояние на училището
2. Визия за развитието на училището
- 2.1. Мисия на училището
3. Водещи принципи/ценности за развитие на училището
4. Стратегически цели и специфични за институцията цели
5. Приоритетни области
- 5.1. Качество на образованието и мерки за неговото повишаване
- 5.2. Патриотично възпитание, формиране на национално самосъзнание и общочовешки ценности на децата и учениците
- 5.3. Осигуряване на условия за физическа активност и участие в спортни дейности;
- 5.4. Гражданско, здравно, екологично и интеркултурно образование
- 5.5. Механизъм за съвместна работа с институциите по обхващане и включване в системата на предучилищното и училищното образование на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст
- 5.6. Предоставяне на равни възможности за обучение и/или възпитание
- 5.7. Приобщаване на деца и ученици
- 5.8. Противодействие на тормоза и насилието
- 5.9. Превенция на риск от ранно отпадане от системата на предучилищното и училищното образование
- 5.10. Кариерно развитие и усъвършенстване на специфични професионални компетентности на ръководния, педагогическия и административния персонал
- 5.11. Позитивна образователна среда- възможност за вземане на информирани решения
6. Приложения

УВОД

ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Стратегията за развитието на Първо основно училище „Христо Ботев“ определя развитието на училището за периода 2023 – 2028 година и дефинира визия, извежда ключови области на въздействие, водещи ценности за училището, дефинира постижими стратегически и специфични цели и адекватни дейности за тяхното реализиране.

Стратегията е насочена към осигуряване на по-голяма стабилност и предсказуемост за развитието на училището на базата на задълбочен анализ на текущото състояние на институцията и определяне на външните и вътрешните фактори, оказващи ѝ влияние.

Основна цел на предложените интервенции е осигуряване на качествено и приобщаващо образование за всички ученици, възможност за усъвършенстване и развитие на педагогическите специалисти и изграждане на съвременна и адаптирана към образователните потребности среда. Стратегията цели и определяне на ключовите партньори, както и по-ефективното планиране на задачите и ресурсите през следващите 5 години.

Стратегията за развитие на Първо основно училище „Христо Ботев“ за периода 2023 – 2028 г. отразява промените в образователната политика на Република България, но се стреми и към запазване на традиционните ценности и качество на българското образование. При изготвянето ѝ са отчетени динамиката на средата, промените в техниките и технологиите, влиянието на тези промени върху осъществяваното образование и постоянната необходимост от придобиване на нови знания и практически приложими умения.

Изпълнението на предвидените дейности ще подобри качеството на образованието и подкрепата за личностно развитие, ще повиши компетентността на педагогическите специалисти по отношение на иновативните методи на преподаване и оценяване, на приобщаване на учениците със специални образователни потребности и учениците в риск, ще направи училищната среда по-съвременна, безопасна и привлекателна.

ИСТОРИЯ И СТАТУТ

Първо основно училище „Христо Ботев“ гр. Търговище се обучават над 700 ученици от I до VII клас. Обучението се осъществява от 63 педагогически специалисти. Пълното наименование на училището е Първо основно училище „Христо Ботев“. Седалището на училището е в гр. Търговище. Официалният адрес е гр. Търговище, ул. „Иван Вазов“ № 2. Училището е общинско. Според вида на подготовката то е неспециализирано, а според етапа или степента на образование е основно (I - VII клас). Училището осигурява общообразователна и разширена подготовка. Създават се условия и за допълнителна подготовка с цел интелектуално, емоционално, социално, духовно-нравствено и физическо развитие и подкрепа на всеки ученик в съответствие с възрастта, потребностите, способностите и интересите му. Предимства на училището са:

- едносменен режим на обучение;
- целодневна организация на обучение за ученици от I до VII клас;
- обедно столово хранене;
- работа по национални проекти и програми;
- разположение в централната част на града;
- модернизирана закрита и открита спортна база;
- училищен психолог и училищен логопед;
- STEAM центрове.

За постигане на целите си училището работи в партньорство с различни местни центрове за подкрепа на личностно развитие, както и с органите на местната власт и неправителствени организации.

Първо основно училище „Христо Ботев“ гр. Търговище поддържа добри партньорски взаимоотношения с ЦНЦ „Образование и нови технологии“, общински STEAM център гр. Шумен, Център за творческо обучение гр. Варна. Училището има сериозен опит и утвърдена практика за работа по национални програми и проекти. Първо основно училище „Христо Ботев“ гр. Търговище разполага с много добра база и ИКТ в обучението в образователните платформи MOZAIK, MS

Teams, Уча.се и Дигитална Раница. Изградена е електронна система за видеонаблюдение и безжичен интернет. Всяка класна стая разполага с мултимедия, 11 кабинета са оборудвани с интерактивни дисплеи, 9 кабинета с поставени на стената дисплеи и два кабинета с подвижен интерактивен дисплей.

НОРМАТИВНА ОСНОВА

Стратегията за развитие на Първо основно училище „Христо Ботев“ е разработена на основание чл. 263, ал. 1, т. 1 от Закона за предучилищното и училищното образование (ЗПУО) и чл. 7, ал. 1, т. 1 от Закона за финансовото управление и контрол в публичния сектор. В съответствие с разпоредбите на чл. 263, ал. 4 от ЗПУО стратегията е насочена към изпълнение на стратегически и специфичните цели в следните приоритетни области:

1. качество на образованието и мерки за неговото повишаване;
2. патриотично възпитание, формиране на национално самосъзнание и общочовешки ценности на учениците;
3. осигуряване на условия за физическа активност и участие в спортни дейности;
4. гражданско, здравно, екологично и интеркултурно образование;
5. Механизъм за съвместна работа с институциите по обхващане и включване в системата на предучилищното и училищното образование на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст;
6. предоставяне на равни възможности за обучение и/или възпитание;
7. приобщаване на деца и ученици;
8. противодействие на тормоза и насилието;
9. превенция на риск от ранно отпадане от системата на предучилищното и училищното образование.

Съгласно чл. 263, ал. 6 от ЗПУО задачите за постигане на целите са планирани по години. Резултатите от изпълнението на задачите се отчитат в края на всяка учебна година.

1. АНАЛИЗ НА ВЪТРЕШНИТЕ ФАКТОРИ (СИЛНИ И СЛАБИ СТРАНИ) И ВЪНШНИТЕ ФАКТОРИ (ВЪЗМОЖНОСТИ И ЗАПЛАХИ) И АКТУАЛНОТО СЪСТОЯНИЕ (PEST АНАЛИЗ)

Като част от система, училището се влияе от националните и регионални политики в сферата на предучилищното и училищното образование. Влияние върху средата и реализираните дейности оказват различни външни и вътрешни фактори.

Анализът на влиянието на вътрешните и външните фактори на училищно ниво е направен в контекста на историята и развитието на училището, традиционните за училището ценности – осигуряване на качествено образование и подкрепа за развитието на всеки ученик, но и при отчитане на стратегическата рамка за европейско пространство за образование – насърчаване на добрите постижения в областта на ключовите умения и успешното завършване на образованието от всички ученици, образование за екологичния преход, повишаване на компетентността и мотивацията.

1.1. Социално-икономически анализ

Основните предизвикателства пред българската образователна система и ефективните начини за справяне с тези предизвикателства са целенасочен стремеж на Първо основно училище „Христо Ботев“ гр. Търговище. През 2015 г. е разписан, приет и обнародван нов Закон за предучилищното и училищното образование. Новите предизвикателства пред традиционните образователни модели и традиционните форми на обучение и общуване са продиктувани от динамично променящите се обществени отношения и масовото навлизане на информационните и комуникационни технологии в човешкия живот, в т.ч. и в образованието. Единствен начин за справяне с предизвикателствата пред училището е формирането на автономни и инициативни личности, уважаващи другите, способни да работят екипно, владеещи ключови компетентности, с нагласи за учене през целия живот, осъзнати за силните си страни и способни да ги развиват и прилагат за себе си и в полза на общността. За тази цел училището прави своя избор да се развива като съвременна конкурентноспособна образователна

институция, за която целите и резултатите от ученето са подчинени на новите образователни стандарти, обвързани с условията и процесите за тяхното постигане. Ключовите компетентности, които учениците в училището трябва да овладеят като комплекс от взаимосвързани знания, умения и нагласи или отношения, необходими за личностното им развитие и изграждането на активната им гражданска позиция, намират своето място в общообразователната подготовка.

Първо основно училище „Христо Ботев“ гр. Търговище предприема политики и мерки насочени към участие в социалния живот. Образователната институция е изправена и пред друго предизвикателство – осигуряване на възможности за приобщаващото образование като неизменна част от правото на образование, като процес на осъзнаване, приемане на индивидуалността на и разнообразието от потребности на всеки ученик. В контекста на приобщаващото образование училището дава ясен знак за хуманизъм и толерантност, тъй като в него се обучават интегрирано ученици със специални образователни потребности. Показател за демократичния дух на образователната институция е приобщаването на родителите и местната общност като активни партньори в образователния процес и разгръщането на възможностите им за граждански контрол чрез участие в Обществен съвет и Училищно настоятелство.

Автономията на училището включва правото му да разработва училищни учебни планове, учебни програми за разширена подготовка, както и да разпределя учебната програма в рамките на съответния етап в зависимост от потребностите на учениците. В този контекст училището поема предизвикателството да разработва учебни програми, свързани с природните науки и математика, за разгръщане на STEAM концепция в училище. Важен фактор, гарантиращ качествено образование, е непрекъснатото повишаване квалификацията на педагогическите специалисти и превръщането ѝ не само в право, но и в лична потребност и отговорност.

В Първо основно училище „Христо Ботев“ гр. Търговище, в съответствие с професионалния профил на изпълняваната длъжност, се търси път за професионално развитие, адекватно на националната, регионалната, общинската и училищната политика, насочено и към напредъка на учениците. Очакванията са тези политики и мерки за кариерно развитие на педагогическите специалисти да благоприятстват атестацията им като оценка на съответствието на дейността им с

постигнатите резултати. Гаранция за добър мениджмънт е и умението за управление на делегиран бюджет и осигуряване на алтернативни източници на финансиране.

1.2. Демографска характеристика

Наблюдава се трайно намаляване на броя на населението на Търговище през последните години в резултат на демографските и миграционните процеси. Промените във възрастовата структура се изразяват в продължаващия процес на застаряване на населението. Населението е със смесен етнически произход. Демографските проблеми на община Търговище са свързани с цялостното ѝ социално - икономическо развитие. Нарастват социалните различия между учениците, влошава се качеството на живот при някои семейства.

1.3. Системата на училищното образование

Управлението на системата се насочва към потребностите на ученика и неговата мотивация за учене и приемане на мерки за повишаване качеството на образованието.

Образованието е ориентирано към интереса и мотивацията на ученика, към възрастовите и социалните промени в живота му, както и към способността му да прилага усвоените компетентности на практика. В Програмата за равен достъп до качествено образование и приобщаване на учениците от уязвими групи са залегнали принципите за хуманизъм и толерантност, равнопоставеност и недопускане на дискриминация при провеждане на предучилищното и училищното образование. Приоритет в училищната политика е усвояването на българския книжовен език. Иновативността и ефективността на педагогическите практики и организацията на образователния процес се превръщат във важен фактор за високо качество на резултатите от обучението по всички учебни предмети.

Прозрачност на управлението и предвидимост на развитието на предучилищното и училищното образование са ръководните начала за ефективното управление на образователната институция.

1.4. Ученици

Анализът на движението на учениците показва, че децата се преместват основно по семейни причини, поради смяна на местоживеење и напускане на страната. Средният успех на учениците от училището през 2022 – 2023 учебната година е много добър 5,21. В училището са създадени възможности за включване на учениците в разнообразни извънкласни дейности и занимания по интереси.

1.5. Педагогически специалисти и непедагогически персонал

Училището се ръководи от директор и двама заместник-директори. Всички педагогически специалисти са с висше образование, 53 с ОКС „магистър“, 12 - „бакалавър“ и непрекъснато повишават квалификацията си в различни квалификационни форми: семинари, обучения, структурирани курсове, майсторски класове. В институцията работят и педагогически съветник, психолози, логопеди и ресурсни учители.

1.6. Материална и учебно-техническа база

През 2017-2019 г. в училището е извършен основен ремонт с мерки за енергийна ефективност по ОП „Региони в растеж“ на стойност 5 000 000 лева.

Обучението на учениците се осъществява в модерно обзаведени класни стаи и кабинети.

По проект всички класни стаи и кабинети са оборудвани с мултимедиен проектор и преносим компютър. В голяма част от кабинетите е създадена възможност за използване на интерактивни бели дъски. Има четири компютърни кабинета, свързани в локална интернет мрежа, в които се провеждат часовете по компютърно моделиране и информационни технологии. Осигурен е свободен достъп до интернет. В цялата сграда на училището е изградена безжична мрежа, което е предпоставка за качествено обучение в ОРЕС /при необходимост/. В коридорите и в двора на училището е осигурено видеонаблюдение, което е гаранция за спазването на реда и дисциплината в учебното заведение. Училището ни притежава 3 спортни площадки с футболно, баскетболно, волейболно игрище, игрище

за тенис на корт, открит фитнес и открита сцена. Училището предоставя модерно обучение в начален и прогимназиален етап чрез електронната платформа Microfoft Teams по различните предмети, което позволява безпроблемно преминаване към обучение в електронна среда от разстояние (ОРЕС) при необходимост в новата реалност на КОВИД-19. За целта се използват 60 ученически и 18 учителски преносими компютри. За ОРЕС в начален етап се използва платформата Microsoft Teams.

SWOT АНАЛИЗ

Силни страни

- Неизменен стремеж към осигуряване на качествено образование за всички ученици в училището чрез съчетаване на традиционни и иновативни методи на преподаване, ориентирани към придобиване на компетентности;
- Предоставя се подкрепа за личностното развитие и усъвършенстване на учениците чрез всички предвидени възможности – допълнително обучение и консултации, занимания по интереси, преодоляване на обучителните затруднения, кариерно ориентиране, психологическа подкрепа, логопедична работа, ресурсно подпомагане;
- Осигурена е възможност за включване в целодневна организация на учебния ден на учениците от начален и прогимназиален етап;
- Училището е важна част от живота на общността и е средище за запазване на българската идентичност, история и култура, представени чрез отбелязване на чествания, празници и чрез съхраняване на ритуали;
- Изгражда се и се развива у учениците хуманност, граждански, екологични и интеркултурни ценности;
- Насърчава се здравословният начин на живот, активният спорт и се създават условия за прилагането им в училището;
- Училището развива ученическото самоуправление и партньорствата – активно си сътрудничи с Обществения съвет, Училищното настоятелство, институциите и неправителствени организации;

- Работа по национални програми и проекти;
- Създадени условия за използване на информационните технологии в организирането и провеждането на учебния процес по всички учебни предмети;
- Уеднаквени критерии за оценка;
- Създадени условия за развитие на креативност, творчество и иновации;
- Приоритизирани политики за дигитализация в образованието;
- Условия за експониране на художествени произведения на ученици и учители в училището;
- Осъществява се системен контрол върху всички аспекти от дейността на училището;
- Квалифициран педагогически персонал, осигурена възможност за непрекъснато професионално развитие;
- Добро взаимодействие между учителите в рамките на ЕКК, обмен на добри практики, идеи и обсъждане на възникнали трудности;
- Добра координация и обмен на информация между класните ръководители, педагогически съветник, училищен психолог и ръководството на училището при работа с ученици с проблемно поведение или в риск;
- Добър психоклимат и силна екипна работа;
- Високо равнище на получените знания, умения и компетентности, съобразени с държавните образователни стандарти; по-високи резултати на НВО в сравнение със средните за областта и страната;
- Висока конкурентоспособност и добра реализация на учениците след основно образование;
- Комуникацията с родителите се извършва чрез ползване на разнообразни дейности, във връзка с повишаване ангажираността и приобщаване на семействата към училищната общност;
- Предвиждат се средства от издръжката на бюджета на училището и се привлича допълнително финансиране по национални програми и проекти за осигуряване на постоянното модернизиране на физическата среда;

- Съвременна и непрекъснато обновявана материално – техническа база; ремонтирани класни стаи и кабинети, оборудвани с МТС, мултимедийна техника, обзавеждане, интернет покритие;
- С осъвременяването на технологичната обезпеченост и въвеждането на нови технологии се осигурява свободен и равен достъп до информацията както за педагогическите и непедагогическите специалисти, така и за учениците;
- Ефективно се реализират дейностите по Механизма за съвместна работа на институциите по обхващане, включване и предотвратяване на отпадането от образователната система на деца и ученици в задължителна училищна възраст и недопускане на отпадане на ученици през предходните години;
- Ефективен PR, връзки с местни печатни и електронни медии, добър имидж на училището;
- Много добро управление на бюджета, прозрачност и отчетност;
- Охранителна система с видеозаписване; гарантиран пропускателен режим;
- Столово хранене;
- Архитектурна среда, адаптирана за деца с двигателни затруднения;
- Целодневно присъствие на медицинско лице;
- Местоположение – в централната част на града, в близост до градска градина, създаващи възможност за учебни часове и занимания на открито;
- Високотехнологична WEB – 2 базирана учебна среда – електронните образователна платформа MS Teams, информационен сайт, Facebook страница;
- Връзки и взаимодействие със заинтересовани страни, свързани с обучението и образованието;
- Поддържане на интернет страница на училището с възможности за поставяне на въпроси, даване на мнения и предложения, публикуване на вътрешноучилищни нормативни документи, бланки, съобщения, информация за постижения на учители и ученици, галерия със снимки и др.

Слаби страни

- Недостатъчни умения на част от участниците в образователния процес за използване и създаване на дигитално учебно съдържание;
- Неприлагане в достатъчна степен и на новостите в образователната система в дейностите в училището;
- Ниско ниво на познавателни и социалноемоционални умения, необходими за училищно обучение у деца, за които българският език не е майчин;
- Наличие на ученици, които не притежават функционална грамотност в областта на четенето, математиката и природните науки;
- Трудности при персонализация на обучението в зависимост от потребностите и интересите на отделния ученик;
- Недостатъчна заинтересованост на част от родителите;
- Недостатъчно познаване на нормативната уредба и пропуски в познаването на учебните програми от част от участниците в образователния процес;
- Затруднения на педагогическите специалисти за справяне с ниската мотивация на част от учениците;

Възможности

- Превръщане на училището в културно средище за общността;
- Осигуряване на възможности за изява на учениците чрез популяризиране и включване в различни инициативи и състезания на училищно, регионално и национално ниво;
- Популяризиране на добри модели и постижения на учениците и педагогическите специалисти;
- Използване на разнообразни възможности, включително по програми и проекти, за продължаваща квалификация на педагогическите специалисти;

- Мотивиране на учителите за квалификация и промяна на методите на преподаване за диференциация на преподаването и ориентиране към потребностите на учениците;
- Намалване на агресията и неприемливото поведение на учениците чрез участие в инициативи;
- Акцентиране върху развитието на функционална грамотност на учениците;
- По-целенасочено прилагане на интерактивни и иновативни методи на обучение за стимулиране на интереса на учениците, интердисциплинарно проектно - базирано обучение по всички учебни предмети, в етапите на обучение;
- Използване на техниките и технологиите за мотивиране и привличане на учениците;
- Надграждане на създаденото доверие между учители, ученици и родители;
- По-голямо единство между педагогическите специалисти при планиране и организиране на дейности;
- По-добре действащи активи на класовете, училищен ученически съвет;
- Единство на цялата училищна общност и стремеж да се защитава и издига добрия имидж на Първо основно училище „Христо Ботев“ гр. Търговище като училище, което дава много добра подготовка на учениците и в което се спазват определен ред и правила на поведение;
- Организиране на дарителски кампании, благотворителност и спонсорство;
- Подобряване дейността на Обществения съвет и Училищното настоятелство;
- Сътрудничество с институциите, осигуряващи подкрепа за личностно развитие, в това число и кариерно ориентиране;
- Повишаване на социалната отговорност на училището чрез активно включване в каузи на учениците, педагогическите и непедагогическите специалисти;
- Прецизиране на документацията, изготвяна на училищно ниво;
- Мотивиращо използване на системата за оценяване на постигнатите резултати от труда на педагогическите специалисти и допълнителното материално стимулиране на педагогическия и непедагогическия персонал;

- Подобряване на образователната среда чрез участие в различни национални програми и проекти, както и чрез дейностите по инвестиционните проекти и процедури в План за възстановяване и устойчивост;
- Подобряване на спортната инфраструктура;
- Включване в национални програми и проекти;
- Тиймбилдинг и търсене на други възможности за подобряване на екипната работа;
- Участие в проекти за подобряване на материално-техническата база и училищната среда;
- Приемане и спазване от всички на мерките за безопасни условия за обучение и работа в условията на пандемии;
- Използване и/или създаване на електронни общодостъпни и универсални образователни ресурси;
- Създаване на позитивна работна среда за мотивиране, привличане и задържане на млади педагогически специалисти;
- Подкрепа и развитие на култура за иновации, креативност и споделяне на добри практики;
- Фокусиране на обучението към формиране и развитие на умения за живот и работа през XXI век;
- Засилване ролята на училището за възпитание в ценности и превръщането им в ценностно-ориентирано поведение;
- Развитие на ефективна училищна общност с акцент върху системната работа с родителите и обществеността.

Заплахи

- Не всички ученици са достатъчно мотивирани за учебен труд и участие в извънучилищни и извънкласни форми;
- Недостатъчна мотивираност за квалификация, гъвкавост и приспособимост на педагогическите специалисти;

- Недостатъчни умения за прилагане на компетентностния подход;
- Недостатъчно познаване на нормативната уредба на училищното образование;
- Недостиг на класни стаи и кабинети;
- Недостатъчен авторитет на професията „учител“ за част от учениците и родителите им;
- Слаба заинтересованост на част от родителите от образованието на децата им и от осъществяваните дейности и инициативи в училището;
- Увеличаване на броя на учениците, които се отглеждат от роднини или в непълни семейства;
- Намаляващо благосъстояние на семействата;
- Увеличаване на липсата на принадлежност у учениците;
- Недостиг на учители по отделни специалности;
Продължаващо задълбочаване на неблагоприятните демографски тенденции и засилване на негативните им ефекти върху образователната институция;
- Недостиг на финансиране;
- Затруднения при планиране на финансови ресурси, поради разминаване на учебна и финансова година;
- Внезапна поява на кризи.

Извод

Извършеният SWOT анализ показва, че въпреки подобряващата се материална среда продължаващата квалификация на педагогическите специалисти и усъвършенстване на методите на преподаване, съществуват възможности за повишаване на качеството на осъществяваното образование и предоставяната подкрепа за личностно развитие на учениците.

Изграждането на сплотена училищна общност ще повлияе положително на проблеми, свързани с мотивацията, екипната работа, отсъствията и образователните резултати в институцията.

Нормативната уредба посочва родителя като равностоен участник в образователния процес, но все още привличането и ефективното сътрудничество с част от родителите е предизвикателство пред екипа.

Успешен подход за решаване на възникващите проблеми е търсенето на сътрудничество в училището и извън него със заинтересованите страни и обществените организации.

Първо основно училище „Христо Ботев“ поема отговорност да провежда училищна политика, насочена към подготовка на учениците за активно гражданство и справяне с предизвикателствата, пред които е изправено обществото както сега, така и през следващите години. Комплексът от умения, необходими за живот в ХХІ век, непрекъснато се разширява и динамично се променя. Ето защо, все по-осезаема става нуждата от развитието на социална и емоционална интелигентност на учениците.

През следващите години усилията ще бъдат насочени към развиване на базовата и функционалната грамотност в областта на четенето, математиката, природните науки, технологиите и дигиталните умения. Заедно с това ще се акцентира върху свързващите умения и личностни качества като критично мислене, изказване на информирано мнение, инициативност, способност за решаване на проблеми и умения за работа в екип, етично поведение, любознателност, адаптивност, лидерство, социална отговорност и приемане на различията.

Чрез изпълнението на дейностите, заложи в Стратегията, се ангажираме да формираме у учениците ценности и да спомогнем за изграждане на ценностно-ориентирано поведение като достойни граждани на България, Европа и света. В този процес пряко включени ще бъдат и родителите, и учителите, както и всички заинтересовани страни.

2. ВИЗИЯ ЗА РАЗВИТИЕТО НА УЧИЛИЩЕТО

През 2028 година Първо основно училище „Христо Ботев“ е модерно училище, предлагащо висококачествено образование на повече от 700 деца и ученици на възраст от 6 до 14 години в позитивна, сигурна, здравословна и подкрепяща среда, в която успешно се преплитат образователни традиции, новаторски педагогически решения и дигитално развитие. То е пространство за развиване на способности и таланти, за взаимодействие между ученици, родители и местна общност, обединени от споделени ценности за постигане на общозначима цел – формиране на знаещи и можещи личности, способни да правят отговорни избори и да реализират целите си в динамична и конкурентна социална среда.

Очаквани резултати по отношение на учениците: завършват основното си образование като функционално грамотни, социално отговорни и активни граждани, мотивирани да се развиват като личности и надграждат своите компетентности чрез учене през целия живот. Те притежават нагласа за кариерно ориентиране.

По отношение на педагогическите специалисти: те са компетентни, подкрепящи, диалогични, отворени към иновации, с нагласа за непрекъснато развиване на личностните си и професионални компетентности, мотивиращи и вдъхновяващи учениците, помагачи им да изграждат умения и компетентности, които да прилагат в различни учебни, житейски и професионални ситуации. Те помагат на учениците за тяхното когнитивно, творческо, личностно и емоционално развитие, осъществявайки активно, целенасочено и продуктивно партньорство с родителите и заинтересованите страни.

2.1. МИСИЯ НА УЧИЛИЩЕТО

Мисията на Първо основно училище „Христо Ботев“ гр. Търговище е да предоставя на своите ученици висококачествено приобщаващо и ценностно-ориентирано образование, съобразявайки се с националните образователни традиции, следвайки националните приоритети, като гарантира сигурна, безопасна, позитивна и атрактивна образователна среда. Училището функционира като автономна, активна и саморазвиваща се общност, която:

- възпитава в демократични ценности;
- насърчава инициативност, отговорност, солидарност, социална чувствителност и критичност;
- утвърждава устойчива, приобщаваща, толерантна и здравословна среда;
- изгражда и поддържа позитивна социално-психологическа среда;
- осъществява ползотворно сътрудничество и взаимодействие с родителите, местната общност и заинтересованите страни.

3. ВОДЕЩИ ПРИНЦИПИ И ЦЕННОСТИ ЗА РАЗВИТИЕ НА УЧИЛИЩЕТО

Формулирайки ценностите за развитието на училището, ние се водим от принципите на демократичния образователен модел, но едновременно с това се стремим да запазим традициите и качеството на българското образование. Нашите ценности са изградени във времето и са формирани от учителите и учениците.

Ориентираност към личността е нашият водещ принцип. Отчитайки колко уникален е всеки човек ние се стремим да индивидуализираме предоставяното образование и подкрепа и да намерим път към всяко дете.

Равен достъп за всеки ученик, като се осигури качествено образование, отговарящо на нуждите и способностите му.

Взаимно уважение, равнопоставеност и лична свобода са основа на отношенията и действията на всички членове на училищната общност. Ние вярваме, че свободата се осъществява в рамките на ненарушаване на чуждите права и неприкосновеност и трябва да гарантира собствената и чужда безопасност.

Естественят стремеж за учене е заложен у всеки човек и се проявява в условия на свобода, а училището трябва да я осигури и гарантира за учениците.

Плуралистично учене – ние вярваме, че човек учи отвсякъде, по всяко време и по различни начини. Това определя разнообразието от средства и методи, които прилагаме, за да постигаме образователните цели, които си поставяме. Етап от пътя към е личният опит и грешката, които се допускат в процеса на учене.

Училището подкрепя, развива и стимулира **сътрудничеството и екипната работа между учениците**, а не конкуренцията на всяка цена между тях.

Индивидуален и диференциран подход- определяне на индивидуалната перспектива за развитие на всеки ученик и специфичните задачи, форми и методи за постигането ѝ съобразно индивидуалните, социално-възрастови и типологични различия; избор на специфични средства за педагогически въздействия, отчитане на индивидуалните качества, предоставяне на възможности за самостоятелен избор на участие в извънучебни дейности, в свободното време и в допълнителното образование.

Иновативност- иновативност и ефективност в педагогическите практики и в организацията на образователния процес, прогнозиране на резултатите от иновациите, проява на добра воля и реализиране на всички възможности за прилагане на иновативни методи, подходи и стратегии с цел постигане на по-добри резултати.

Въвеждане на нови техники и технологии, което ще даде възможност за прилагане на разнообразни методи на преподаване, ще динамизира процеса на учене и ще направи учениците активни участници.

Приемственост- изпълнение на стратегията независимо от политическия, социалния и икономическия контекст и гарантиране на целенасоченост, последователност и устойчивост при прилагане на политиките и изпълнение на дейностите.

Отговорност- всички педагогически и непдагогически специалисти, ангажирани в образователната, възпитателната и обслужващата дейност в училище, носят отговорност за постигане на значими резултати, трайни ефекти, дългосрочно въздействие и осигуряване на подходяща учебна среда.

Запазването на традициите е важно за нас, защото ние вярваме, че пазейки ценностите, уменията и практиките, които отразяват същността ни, можем да стигнем навсякъде, без да загубим себе си и пътя.

Прозрачност и популяризиране на мерките и резултатите: висока степен на информираност на родителите и местната общественост относно училищния живот и постиженията на ученици и учители.

Отчетност- прозрачност на управлението и отчетност на действията и постигнатите ефекти/резултати с цел осигуряване на ефективност на политиките и дейностите.

Автономност- автономия за провеждане на законосъобразни собствени образователни политики, самоуправление и децентрализация.

4. СТРАТЕГИЧЕСКИ И СПЕЦИФИЧНИ ЗА ИНСТИТУЦИЯТА ЦЕЛИ

4.1. Повишаване на качеството на предоставяното образование, формиране и развитие на ключовите компетентности и на умения за живот и работа в променяща се среда

- Ориентация на осъществяваното образование към придобиването на ключови компетентности;
- Повишаване на резултатите от обучението на учениците;
- Подобряване на резултатите на училищно ниво на националните външни оценявания;
- Осигуряване на възможност на учениците за участие в олимпиади и състезания;
- Осигуряване на целодневна организация на учебния ден за учениците в начален и прогимназиален етап.

4.2. Осигуряване на условия за подкрепа и личностна изява на учениците

- Насочване на осигуряваната подкрепа към специфичните образователни потребности на

учениците;

- Предоставяне на възможност за изява на учениците чрез включване в различни дейности по интереси;
- Дейности за подкрепа на талантиливи ученици за участие в олимпиадите и състезанията;
- Осигуряване на качествено допълнително обучение на нуждаещите се ученици;
- Осигуряване на условия за физическа активност и участие в спортни дейности;
- Кариерно консултиране на учениците при завършването на степен или етап;
- Създаване на подкрепяща среда и подобряване на достъпността на архитектурна среда.

4.3. Осигуряване на квалификация на педагогическите специалисти, подпомагаща адаптацията им към промените в училищното образование

- Включване на педагогическите специалисти в обучения за активни методи на преподаване;
- Обучения за подобряване на дигиталните компетентности;
- Квалификация на педагогическите специалисти за прилагане на иновативни методи на преподаване;
- Обучения за STEM преподаване;
- Квалификация за осъществяване на педагогическо взаимодействие в съответствие с принципите за устойчиво развитие;
- Включване на ръководния екип в иновативни методи за управление на училището.

4.4. Прилагане на иновации в осъществяваните образователни дейности и изграждане на съвременна среда

- Въвеждане на иновативни педагогически практики за повишаване на осъществяваното образование;
- Прилагане на иновативни методи за придобиване на умения за професионална и житейска реализация;

- Осъществяване на партньорства с училища, развиващи и прилагащи иновации;
- Изграждане на иновативна физическа среда и адаптирането ѝ към прилагането на иновативни методи.

4.5. Патриотично възпитание, формиране на национално самосъзнание и общочовешки ценности на децата и учениците

- Патриотично възпитание и формиране на национално самосъзнание;
- Формиране на общочовешки ценности и европейска принадлежност.

4.6. Модернизиране на средата, техниките, технологиите и използваните дигитални ресурси

- Модернизиране на средата в съответствие със съвременните изисквания за компетентностно ориентирано образование;
- Оборудване на класните стаи и кабинети за прилагане на дигитални ресурси в обучението и внедряване на нови дигитални технологии;
- Модернизиране на спортната инфраструктура на училището;
- Изграждане на STEM център и STEM кабинети;
- Участие по програми и проекти за модернизиране на физическата среда в училище.

4.7. Превенция и намаляване на агресията и тормоза, недопускане на дискриминация и форми на неприемливо поведение от учениците

- Оказване на психологическа и педагогическа подкрепа за учениците и родителите;
- Включване на учениците в дейности за намаляване на агресията и тормоза и недопускане на дискриминация;
- Споделяне на успешните училищни политики за превенция и намаляване на агресията и тормоза и недопускане на дискриминация.

4.8. Създаване на сплотена училищна общност и развитието ѝ във времето

- Подобряване на взаимодействието с родителите и привличането им като активен участник в образованието на децата им;
- Дейности за изграждане на активен ученически съвет;
- Ефективно сътрудничество с общественния съвет и училищното настоятелство;
- Осъществяване на партньорства с неправителствени организации и културни институции.

4.9. Гражданско, здравно и екологично възпитание и дейности за устойчиво развитие

- Обучение, ориентирано към формиране на знания и умения за здравното образование и здравословното хранене;
- Обучение по безопасно движение по пътищата и за защита от пожари, бедствия и извънредни ситуации;
- Изграждане на екологична култура и навици за разделно събиране на отпадъци;
- Придобиване на компетентности за прилагане на принципите за устойчиво развитие;
- Развитие на физическа активност и различни видове спорт.

5. ПРИОРИТЕТНИ ОБЛАСТИ

5.1. Качество на образованието и мерки за неговото повишаване

Стратегическа цел на училището е повишаване на качеството на предоставяното образование. За реализацията на тази цел са разработени мерки, съобразени със спецификата на институцията. Мерките целят непрекъснато подобряване на условията и разработване на ефективна училищна система за осигуряване на качеството на образованието.

Предвидените мерки са съобразени с принципите и изискванията към институциите за усъвършенстване на процесите за управление на качеството, с националните и регионалните приоритети и със *Стратегическа рамка за развитие на образованието, обучението и ученето в Република България (2021 – 2030)*.

При изготвянето на мерките е следван подход, при който са оценени благоприятстващите фактори и резултатите на различни нива. За да бъде ефективен моделът ще бъде следван цикличен подход със следните фази: планиране на мерки и дейности, изпълнение, проверка на постигнатите резултати и корекционни действия по отношение на мерките и дейностите за тяхното изпълнение.

Качеството на образованието в училище се осигурява при спазване на следните принципи:

- **Законосъобразност** при реализирането на всички дейности;
- **Равен достъп до качествено образование** и приобщаване на всеки ученик: ориентираност към интереса и към мотивацията на ученика, към възрастовите и социалните промени в живота му, както и към способността му да прилага усвоените компетентности на практика;
- **Равнопоставеност и недопускане на дискриминация** при провеждане на образование и обучение в институцията;
- **Автономност при определяне на институционалните политики:** в организацията (избират и съставят учебни планове, разпределят учебните програми в зависимост от потребностите на учениците, определят учебните предмети и разработват учебните, както и да сключват споразумение с обучаващи институции за съвместно обучение на педагогическите специалисти), в методите и средствата за обучение с цел осигуряване на качество на образованието;
- **Целенасоченост към постигане на планираните резултати** в образователния процес, последователност и непрекъснатост в процеса за повишаване на качеството;
- **Иновативност и ефективност на педагогическите практики** и на организацията на образователния процес, последователност и приемственост при прилагане на добри педагогически практики и обмяната/споделянето на открити практики;
- **Ефективност и ефикасност при разпределението, използването и управлението на ресурсите;**

- **Лидерство**, разпределяне на дейности и делегиране на отговорности за постигане на целите на институцията;
- **Прозрачност, информираност и удовлетвореност на участниците** в образователния процес (педагогически специалисти, ученици и родители);
- **Партньорство, ангажираност, сътрудничество и социален диалог между всички участници** в процеса на обучението и образованието. Ориентираност на образованието и обучението към изискванията и потребностите на заинтересованите страни.

Оперативните цели, които си поставяме са:

- Развитие на ключови компетентности и умения за живот през XXI век чрез средствата и формите на различните изкуства, науки, технологиите и спорта;
- Формиране на умения у учениците за използване на придобитите компетентности при изпълнение на ежедневни задачи, за справяне в сложни и непознати житейски ситуации;
- Ориентиране на оценяването към ключовите компетентности с акцент върху функционалната грамотност в областта на четенето, математиката, природните науки, както и към межкултурни компетентности, умения за решаване на проблеми в екип и метакогнитивни умения.

За постигане на целите се реализират **мерки в няколко направления:**

1.Мерки, свързани с педагогическите специалисти:

- 1.1.Повишаване на квалификацията на педагогическите специалисти чрез включване в обучения по приоритетните области и провеждане на вътрешноинституционална квалификация, насочена към качествено образование.
- 1.2.Подобряване на предварителната подготовка на учителите и планирането за учебните часове.
- 1.3.Повишаване качеството на обучение чрез прилагане на различни методи и форми на преподаване с акцент към активно учене и развитие на ключови компетентности.
- 1.4.Използване на различните видове оценяване и разнообразни форми за проверка на

компетентностите на учениците.

1.5.Развитие на компетентностите за ефективна комуникация с учениците.

1.6.Включване на учителите в мрежи за обмен на знания и идеи.

1.7.Подобряване на взаимодействието с родителите.

2.Мерки, свързани с учениците:

2.1.Превръщане на ученика в активен участник в образователния процес.

2.2.Проследяване на процеса на научаване чрез търсене на обратна връзка от учениците във всеки час.

2.3.Изграждане на правила в класната стая, които ще дадат възможност за по-ефективна работа и усвояване на учебното съдържание.

2.4.Осигуряване на консултации и допълнително обучение на учениците.

2.5.Развитие на компетентности в сферата на гражданското, здравното и интеркултурното образование.

2.6.Намаляване на броя на отсъствията по уважителни и неуважителни причини.

2.7.Мотивиране на учениците за участие в състезания, олимпиади и други училищни и извънучилищни инициативи.

2.8.Включване на учениците в дейности за целодневна организация на учебния ден.

2.9.Осигуряване на възможност за образование в различни форми на обучение.

3.Мерки, свързани с училището:

3.1.Анализ на резултатите от обучението през различните периоди и от външните оценявания.

3.2.Подобряване на физическата среда.

3.3.Осигуряване на STEM обучение.

3.4.Осигуряване на условия за ежедневно използване на електронни ресурси в учебните часове.

3.5.Предоставяне на възможности за използване на разнообразни дидактически средства и материали, които да направят образователния процес интерактивен.

- 3.6.Провеждане на пробни външни оценявания за запознаване на учениците с формата на изпитите.
- 3.7.Провеждане на открити уроци.
- 3.8.Предоставяне на възможност за включване в разнообразни форми за извънкласни дейности.
- 3.9.Участие в училищни, общински, национални и международни програми и проекти.
- 3.10.Активно взаимодействие с ученическия съвет, училищното настоятелство, обществения съвет, с неправителствени и културни организации и др.
- 3.11.Ефективна комуникация с родителите.
- 3.12.Контролна дейност с акцент върху педагогическия контрол.
- 3.13.Повишаване на мотивацията и инициативността на всички участници в образователния процес чрез въвеждане на система от материални и морални стимули.
- 3.14.Популяризиране на постиженията на учениците и педагогическите специалисти.

Мерките за подобряването на качеството се реализират чрез дейности по оперативните цели.

А. Образователен процес

Показатели	Дейности	Доказателствен материал (документи на училището)
1. Осигуряване на качествено и ефективно обучение	1.1. Планиране на балансиран училищен прием. Оптимизиране на училищните учебни планове. 1.2 Планиране, организация и провеждане на урок, самоподготовка, занимания по интереси. Използване на методи, подходи и техники на преподаване в зависимост от	- Заповеди за утвърждаване и реализиране на училищен план-прием. - Училищен учебен план. - Дневно и седмично учебно разписание. - Планове на уроци, занимания по интереси. - Програма за занимания по интереси.

	учебния предмет, целите, задачите и конкретните дейности, съобразени с възрастта и равнището на подготовка на учениците. 1.3. Подготовка и използване на ИКТ, дидактически материали, помагала и др. 1.4. Подготовка и реализиране на STEAM – уроци. Изграждане на практически умения у учениците по природни науки. 1.5. Представяне на педагогическото майсторство на учителя: предшестващ опит, уменията да планира, организира и управлява процеса на обучение, както и да измерва и оценява резултатите на учениците. 1.6. Прилагане на диференциран подход за обучение с цел подпомагане на ефективно учене според индивидуалните различия и способности на учениците (различни когнитивни силни и слаби страни, различна степен	- График на консултации по учебни предмети, които се провеждат извън редовните учебни часове, утвърден със заповед. - Констативни протоколи от осъществен контрол от директор, заместник-директор, РУО. - План за изпълнение и финансиране на Стратегията за развитие на І ОУ „Христо Ботев“ гр. Търговище - Годишен план за дейността на училището
--	---	---

	на интелектуални възможности); различни личностни и емоционални характеристики; различен стил на учене; различна степен на мотивация и интереси. 1.7. Организиране на дейности по предоставяне на допълнителна подкрепа на ученици със СОП по проект „Успех за теб“. 1.8. Създаване на възможности и условия за провеждане на извънкласни дейности, насочени към развитие на ключови компетентности и умения за живот през 21. век. 1.9. Разгръщане възможностите и оптимално използване на училищния STEM център 1.10. Включване в регионална мрежа за споделяне на добри практики, учебни ресурси и обмен на информация „виртуално хранилище“ по ОНГОР, ПНЕ и математика. 1.11. Участие в дейности на изградените мрежи за	
--	--	--

	сътрудничество и партньорство с детски градини, средни училища и професионални гимназии. 1.12. Осигуряване на целодневна организация на учебния ден за учениците от начален и прогимназиален етап. 1.13. Осигуряване на квалификационни дейности на педагогическите специалисти и обмен на добри практики, свързани с ефективното прилагане на екипната работа и използването на цифровите технологии в учебните часове. 1.14. Фокус върху използването на информационно-комуникационните технологии (ИКТ), съвременните образователни ресурси и изкуствения интелект чрез поставяне на конкретни учебни цели, избор на подходящи инструменти и създаване на дигитални ресурси.	
--	---	--

	1.15 Педагогическите екипи по ключови компетентности (ПЕКК) и педагогическите специалисти да осъществяват системно взаимодействие чрез обмен на добри практики, съвместно планиране на дейности, обсъждане на резултатите и прилагане на ефективни подходи за подобряване на професионалната комуникация и сътрудничеството в екипа.	
2. Установяване и измерване на постигнатите образователни резултати, нивото на подготвеност и напредъка на учениците.	2.1. Осъществяване на всеки етап от процеса на училищното образование на ефективна обратна връзка за постигнатите резултати, за отношението на учениците към формите и методите на преподаване, за техните нагласи и мотивация. а) отчитане и анализиране на текущи, срочни и годишни оценки по учебен предмет или модул от общообразователната и избираемата подготовка; б) съпоставяне с резултатите от годишни, външни оценявания и НВО;	- Електронен дневник (Протокол за проследяване % на регистрация на родителите и брой влизания). - Бележник за кореспонденция на учениците от I до III клас. - Резултати от контролни и класни работи, срочни и годишни оценки. - Анализи на резултати от участие на ученици в НВО и от състезания и олимпиади. - Доклади от инспекции на НВО.

	в) анализиране на резултатите от участие в конкурси, състезания, олимпиади и др. 2.2. Проследяване и анализиране на нивото на формиране на основните ключови компетентности у учениците. 2.3. Използване на различни видове и форми на оценяване. 2.4. Прозрачност и обективност в процеса на оценяване на резултатите от обучението на учениците. 2.5. Мотивиране на учениците, поощряване на напредъка и постиженията им.	
3. Взаимодействие между факторите и условията, от които зависи личностно развитие на учениците.	3.1. Подобряване на екипната работа между учителите и другите педагогически специалисти във връзка с осигуряването на обща подкрепа: превенция на обучителните трудности и ранно идентифициране на учениците в риск чрез проучване и оценка на потребностите и интересите им, откриване и	- Годишен план за дейността на училището. - План за квалификационна дейност. - Правилник за дейността на училището - Правила/Правилник за дейността на ученическото самоуправление - Програма за работа с родители - Работни срещи

	предотвратяване на причините, които биха довели до отпадане от училище. 3.2 Осигуряване на допълнителна подкрепа, вкл. чрез откриване и проследяване на развитието на ученици със СОП, в риск, с хронични заболявания и с изявени дарби и създаване на условия за тяхната изява на училищно и извънучилищно ниво. 3.3. Развитие на умения за учене у учениците. 3.4. Развиване на умения за самооценка, самокритичност и самоусъвършенстване. 3.5. Развиване на умения за работа в екип в процеса на взаимодействие.	
4. Възпитание и социализация в образователния процес.	4.1. Изграждане на позитивен организационен климат. 4.2. Утвърждаване на позитивна дисциплина. 4.3. Изграждане и поддържане на училищна организационна култура чрез институционални политики в подкрепа на гражданското, здравното,	- Стратегия за развитие на училището с план за действие и финансиране. - Програма за гражданско, здравно, екологично и интеркултурно образование. - Правила за работата на ученическия съвет на ниво паралелка, клас, училище.

	екологичното и интеркултурното образование. 4.4.Формиране на социални и граждански компетентности чрез урок, самоподготовка, занимания по интереси. 4.5. Насочване към участие в развитието на училищната общност (форми на ученическо самоуправление (ученически съвети), доброволчество и др.). 4.6. Организиране и провеждане на дейности по превенция, интервенция и компенсиране на тормоза и насилието. 4.7. Подкрепа на процеса на взаимодействие с други институции с цел формиране на умения за подкрепа на устойчивото развитие. 4.8. Измерване ефективността от прилагането на мерки и санкции на учениците. 4.9. Засилване на взаимодействието с родителите, чрез провеждане на съвместни дейности. Адаптиране на децата към училищния живот.	- Етичен кодекс на училищната общност. - Правила за поведение на класа. - План за превенция и интервенция на насилието и тормоза.
--	--	--

	Създаване и развиване на положителна мотивация за учене. 4.10. Дейности за кариерно консултиране на учениците с акцент към завършващите степен на образование.	
5. Изпълнение на планираните дейности по обхващане, включване и предотвратяване на отпадането от образователната система на ученици в задължителна училищна възраст.	5.1. Непрекъснатост на процеса на отчитане на отсъствията, вкл. по уважителни причини, анализ и информиране на родителите, отдел „Закрила на детето“, дирекция „Социално подпомагане“, своевременно установяване на причините за отсъствия. 5.2. Системно взаимодействие с ангажираните институции и с родителите с цел мотивирането им за осигуряване на трайното присъствие на ученика в образователната институция. 5.3. Организиране и провеждане на дейности по превенция на отпадането, интервенция и компенсиране на отпадането от училище. 5.4. Включване на учениците от начален и прогимназиален етап	- Програма за превенция на ранното напускане на училище. - Програма за предоставяне на равни възможности и за приобщаване на децата и учениците от уязвими групи.

	в риск от отпадане по образователни причини в ГЦОУД. 5.5. Мотивиране, консултиране и подпомагане чрез дейности за пробощаване на учениците с проблемна посещаемост.	
6. Удовлетвореност на участниците в образователния процес от постигнатите резултати и участие в набелязването на политики за подобряването им	6.1. Установяване удовлетвореността на учениците от предлаганото качество на образователния процес. 6.2. Установяване удовлетвореността на педагогическите специалисти от предлаганото качество на образователния процес. 6.3. Установяване удовлетвореността на родителите от предлаганото качество на образователния процес.	- Анкетни карти, въпросници - Протоколи от заседания на педагогическия съвет

Б. Управление на институцията

Показатели	Деятности	Доказателствен материал (документи на училището)
1. Устойчиво развитие на училището	1.1.Определяне на: а) политики и на стратегически и оперативни цели за развитие на училището; б) устройството и дейността на институцията; в) учебните планове; г) учебните програми, организацията, методите и средствата на обучение за осигуряване на качествено образование; д) символи и ритуали в съответствие с принципите на националната идентичности култура; е) представително, униформено и работнооблекло и други отличителни знаци; ж) участието в национални програми и проекти,	- Стратегия за развитие на училището и план за действие и финансиране - Отчет за изпълнението на Стратегията и плана

	подпомагащи дейности в областта на образованието.	
2. Ефективно и ефикасно управление на човешките и финансови ресурси	2.1. Управление на човешките ресурси: а) система за подбор и мотивация на персонала; б) система за повишаване на професионалната компетентност на персонала; в) насърчаване на постиженията и извеждане на добър педагогически опит; г) информационна осигуреност и регламентиране на дейността; д) изграждане на постоянни и временни училищни комисии за планиране и организация на основните направления в дейността на училището; е) разработена система от критерии и показатели за оценка на труда на педагогическите специалисти, обвързана с резултатите и постиженията; ж) работно време, почивки и отпуски.	- Стратегия за развитие на училището и план за действие и финансиране. - Правилник за дейността на училището. - Длъжностно разписание на персонала - СФУК - Утвърден бюджет и отчети за изпълнението му - Вътрешни правила за работна заплата - Годишен план за дейността на училището, в т.ч. и План за квалификационната дейност - План за дейността на педагогическия съвет - Програма за наставничество

	2.2. Управление на финансовите ресурси: а) планиране на бюджета съобразно целите на Стратегията за развитие на училището; б) изградена система за финансово управление и контрол; в) спазване на принципите за законосъобразност, добро финансово управление, публичност, прозрачност, реалност, пълнота, контрол и др.; г) осигуряване на допълнителни средства за развитие на училището (програми и проекти)	
3. Формиране на организационна култура	3.1. Подкрепа за съхранение на институционалните ценности и традиции 3.2. Изграждане на системата от символи и ритуали 3.3. Приемане и прилагане на Етичен кодекс на училищната общност. 3.4. Измерване ефективността от прилагането на мерки и	- Етичен кодекс на училищната общност

	дейности за превенция и интервенция при тормоз и насилие 3.5. Осигуряване на публичност и прозрачност на дейността на училището. Популяризиране дейността на училището на общински, областни, национални и международни форуми и в медийното пространство 3.6. Подкрепа на инициативността и творческата активност на работниците и служителите. 3.7. Подобряване на уменията на работещите в училището за адекватна реакция при предотвратяване на случаи на насилие и агресия в училищна среда 3.8. Изработване и приемане на правила за предотвратяване и решаване на конфликти.	
4. Взаимодействие между участниците в образователния процес	4.1. Създаване на благоприятна и толерантна атмосфера на общуване, доверие и взаимопомощ	- Годишен план за дейността на училището - Правилник за дейността на училището

	4.2. Взаимодействие с родителите 4.3. Активно взаимодействие на всички заинтересовани страни (РУО, училищно настоятелство, др.) 4.4. Реализиране на съвместни проекти с партниращи организации 4.5. Ефективно работещи Обществен съвет и Училищно настоятелство 4.6. Лидерство 4.7. Делегиране на отговорности за изпълнение на дейности и постигане на целите на институцията. 4.8. Активно присъствие на ученическото самоуправление в процесите на обсъждане, планиране и реализиране на дейности от училищния живот.	- Програма за работа с родители
5. Удовлетвореност от стила на управление	5.1. Установява не удовлетвореността на учениците от управлението на институцията. 5.2. Установяване удовлетвореността на педагогическите специалисти	- Анкетни карти - Въпросници

	от управлението на институцията. 5.3. Установяване удовлетвореността на родителите от управлението на институцията. 5.4. Установяване удовлетвореността на заинтересованите страни, вкл. партньорски работодателски организации от управлението на институцията.	
--	--	--

В. Изграждане на безопасна и достъпна физическата среда, обновяване и обогатяване на материално техническата база

Показатели	Дейности	Доказателствен материал (документи на училището)
1. Изграждане на безопасна и достъпна физическата среда и обновяване и обогатяване на материално техническата база	1.1 Управление на материално-техническите ресурси и осигуряване на: а) обновяване и модернизиране на материално-техническата база; б) здравословни и безопасни условия на обучение и труд;	- Стратегия за развитие на училището и план за действие и финансиране. - Правилник за дейността на училището - Правилник за ЗБУТ - Досие за пожарна безопасност

	в) функционална, достъпна и сигурна среда; г) съвременни, интерактивни, информационни и комуникационни технологии и устройства за модерен образователен процес (компютри, проектори, интерактивни дъски и интерактивни дисплеи и др.). д) развитие на библиотечно - информационното обслужване на учениците чрез обогатяване на книжния фонд, целенасочено и системно използване на кътовете за четене в коридорите и класните стаи на всеки етаж и компютърните кабинети. 1.2 Управление на електронните и информационни ресурси: а) електронни уроци б) електронен дневник в) електронно седмично разписание г) НЕИСПУО	- Правилник за документооборота - Правила за работа с информационни системи и технологии - Правилник за пропускателния режим
--	---	---

Предложените мерки за внасяне на подобрения в работата на институцията и за повишаване качеството на предоставяното образование са насочени към преодоляване на слабите страни и рисковете, като се мултиплицират силните страни и се оползотворяват пълноценно всички възможности на училището.

Чрез прилагане на мерките и в изпълнение на поставените в Стратегията за развитие на училището цели да се гарантира очакваното качество, удовлетвореност на участниците в училищното образование и индивидуалния напредък на всеки ученик.

Очаквани резултати, свързани с повишаване на качеството и ефективността на образователния процес:

- Осигуряване на по-голяма практическа приложимост на обучението и ориентирането му към конкретни резултати.
- По-добра организация на различните форми на обучение.
- Успешно представяне във външното оценяване /НВО/, доразвиване и усъвършенстване на системата за вътрешно оценяване.
- Засилване на възпитателната работа с децата и учениците с оглед пълноценно личностно развитие.
- Разширяване и стимулиране на формите за обучение и възпитание в дух на демократично гражданство и патриотизъм, здравно и екологично възпитание, потребителска култура, физическа активност и спорт.
- Постигане на положително отношение към училището и предлаганото училищно образование.
- По-широко навлизане на нови технологии и методи на преподаване, насочени към личността на ученика.
- Обогатена материална, физическа и информационна среда.

5.2.Патриотично възпитание, формиране на национално самосъзнание и общочовешки ценности на децата и учениците

Патриотичното възпитание е част от процеса за формирането на личността. Ценностната система на човека се изгражда чрез възпитание, възприемане и спазване на обществените норми на поведение. Във време, в което ценностите на много хора са изместени и нямат точни ориентири, ролята на училището за патриотичното възпитание на децата и учениците е още по-отговорна и важна. Патриотичното възпитание е в основата на формирането на национално самочувствие и идентичност на всяка личност.

Безспорен ангажимент на училището е запознаването на учениците с историческите успехи, приноса на българите в науката, в културата и в спорта.

За нас отбелязването на традиционни празници е част от дейностите не само в началния, но и в прогимназиалния етап. Един от начините това да бъде постигнато е съществуването на училищни традиции, които се съхраняват и предават.

Оперативните цели, към които са насочени взаимодействията за патриотично възпитание, са част от възпитателната стратегия:

- Формиране на позитивно отношение към историята на българската нация на базата на историческо знание и уважение към традиции, ритуали и обичаи;
- Формиране на национално самосъзнание, национална идентичност, национално самочувствие, национална гордост, национално достойнство;
- Формиране на толерантност и уважение към етническата, националната, културната, езиковата и религиозната идентичност на всеки ученик;
- Реализиране на инициативи за съхраняване и утвърждаване на българската национална идентичност и популяризиране на българския език, традиции и култура.

Голяма част от тези взаимодействия се осъществяват в общообразователните учебни предмети, като това е най-изразено в обществените науки и гражданското образование. Важна роля за патриотичното възпитание има и часът на класа. Посещенията на кино, театър и спортни събития са част от стимулиращите мерки за учениците и отговорност на класните ръководители е тези възможности да бъдат пълноценно оползотворявани.

Патриотичното възпитание е част от времето за проектни и творчески дейности за учениците от I до VII клас. Дейности с такава насоченост се планират при организирането на училищните екскурзии, провеждани в учебно и извънучебно време. Искаме нашите ученици да опознаят красотата на България, да посетят най-значимите географски, исторически и културни забележителности, за да видят многообразието на родината ни.

Посещението на географски, исторически и културни забележителности е само част от дейностите за формиране на национална принадлежност и гордост. В това отношение националните програми с модули, свързани с темата, са от изключителна важност и увеличават капацитета на училището за постигане на резултати в областта.

В проектните дейности също се поставя акцент на патриотичното възпитание. Вярваме, че само ако познаваме добре собствената си идентичност, бит и традиции можем да оценим кои сме всъщност и да бъдем достойни европейци.

За осъществяването на патриотичното възпитание училището си сътрудничи с Регионалното управление на образованието, общинската администрация, училища партньори, културни институции и спортни клубове, както и с отделни личности.

5.3. Осигуряване на условия за физическа активност и участие в спортни дейности

Физическата активност, здравето и качеството на живот са тясно свързани. Важната роля, която физическата активност има за цялостното влияние върху живота и здравето на човека, се отчита на национално и европейско ниво.

Традиционно децата и учениците участват в различни видове физическа активност – играят игри и практикуват различни спортове. През последните години новите модели на развлечение (компютри, мобилни устройства, социални мрежи) все повече набират популярност. В резултат от това физическата активност на младите хора спада и голяма част от тях имат наднормено тегло или дори затлъстяване.

Като ключов участник при определянето на политики в сферата на здравеопазването и здравословния начин на живот, Световната здравна организация препоръчва най-малко 60 минути извършване на физическа активност дневно от децата и младите хора.

Отчитайки времето, което учениците прекарват в училище, осигуряването на физическата им активност е отговорност и основен ангажимент на училището. Нашата цел е осигуряването на възможности за спорт във времето в училище, но и включване в училищни инициативи целящи повишаване нивото на физическа активност извън рамките на учебния ден.

Оперативни цели и стратегии за насърчаване на положителното отношение на учениците към физическата активност в училището са:

- Създаване на дейности, свързани с физическа активност, които са забавни и имат за цел учениците да се чувстват добре, да добият увереност и да се забавляват;
- Инициране на дейности, които да провокират учениците да станат по-активни физически и да поддържат тази физическа активност през целия ден, а не само докато са в училище;
- Създаване на среда, в която учениците са насърчавани да развият своите спортни умения и да постигнат най-доброто, на което са способни;
- Създаване на програми, които да насърчат учениците да станат по-активни физически и да поддържат това през целия ден, а не само докато са в училище;
- Осигуряване на възможности за изпробване на широк набор от дейности, включително такива, които биха били по-приятни за ученици, които не са ориентирани към спорта, напр. танците;

- Оценяване на дейностите, за да се гарантира, че са подходящи за развитието на децата и използват подходящи методи, включително и такива, свързани с отчитане на постиженията и прогреса.

Важно е учениците да бъдат поощрени да поемат отговорност за тяхното участие във физически дейности. Това може да бъде постигнато като им се даде шанс да изберат сами спортните дейности, в които биха искали да участват. Този елемент на избор е изключително важен, за да могат учениците да помогнат в очертаването на техните предпочитания, идентифициране на бариери пред участието им и предлагане на промени, които да повишат и задържат високи нивата на активност. Цел на училищното ръководство е привличане като посредник в дейността на ученическия съвет. С разработването и провеждането на анкети сред учениците от различните етапи и степени ще бъдат идентифицирани интересите им и ще се направят съответните стъпки за развитие на предпочитаните от тях спортни дейности.

Не на последно място училището си поставя за цел да поддържа безопасни и модерни физкултурен салон, площадки и спортни съоръжения. Отчитайки бързото амортизиране на спортните зони и уреди наш приоритет е отделяне на финансиране от бюджета на училището, но и постоянно търсене на допълнително финансиране по национални и регионални програми и проекти за поддържане на спортната инфраструктура.

5.4. Гражданско, здравно, екологично и интеркултурно образование

Гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование са взаимосвързани и формират интердисциплинарен комплекс, насочен към придобиване на социални, граждански и интеркултурни компетентности и на компетентности, свързани със здравето и поддържането на устойчива околна среда.

Гражданското образование е насочено към формиране на гражданско съзнание и граждански добродетели и е свързано със знания за устройството на демократичното общество, за правата и задълженията на гражданина и с умения и готовност за отговорно гражданско поведение.

Здравното образование е насочено към развитие на умения за създаване или поддържане на здравословен стил и условия на живот и за доброволното адаптиране към поведение, благоприятстващо здравето.

Екологично образование е насочено към формиране на екологична култура, екологично съзнание и екологично поведение в тяхната взаимна връзка с оглед познаване на екологичните закони, защита, подобряване, управление и разумно използване на природните ресурси, както и опазване на природната среда и на екологичното равновесие.

Интеркултурното образование е насочено към усвояване на знания за различни измерения на културните идентичности и за основни характеристики на интеркултурните отношения, формиращо позитивно отношение към разнообразието във всички области на човешкия живот, както и умения и нагласи за конструктивни взаимодействия в мултикултурна среда.

Приоритетни цели на гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование са:

- изграждане на автономна личност, която отстоява общочовешките ценности, демократичните принципи и човешките права, познава институциите на демократичното общество, приема различията, цени своята културна идентичност, взема самостоятелни решения и носи отговорност за тях;
- функциониране на училището като институция, възпитаваща в демократични ценности, насърчаваща инициативност, отговорност, солидарност, утвърждаваща устойчива, включваща, демократична и здравословна среда, свободна от агресия, изграждаща и поддържаща позитивен психологически климат и създаваща позитивна образователна среда за диалог.

Гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование се реализират:

- интегрирано в обучението по образователните направления;
- интегрирано в допълнителни форми на педагогическо взаимодействие – в часа на класа, в заниманията по интереси в рамките на целодневна организация на учебния ден, в рамките на

дейностите по обща подкрепа за личностно развитие, в извънкласни и извънучилищни форми на работа, включително по програми и проекти.

Задачите, които си поставя училището при реализирането на дейностите са изграждане на общност, патриотично възпитание, възпитание в дух на толерантност и интеркултурен диалог, изграждане на здравна култура, екологично възпитание и познаване на принципите на устойчивото развитие, развитие на финансовата и финансовата и правната грамотност на учениците, превенция на насилието.

Важно за гражданите на XXI е да познават основните човешки права и свободи, да познават институциите и дейността им, както и основните механизми, по които съвременната демокрация функционира. За активните хора е важно да могат да формират мнение на базата на обективна информация, от която да отсеят фалшивите новини, които ежедневно ни заливат. Това от своя страна е свързано с умения като логическо и критическото мислене, които училището трябва да развива.

Важен елемент от възпитаването на гражданска активност е предприемането на действия за решаването на проблеми в обществото, изразяващо се както във включването в инициативи, така и в организирането им. По този начин се възпитава и изгражда индивидуална отговорност за нашия собствен живот и промяната на средата около нас.

Поставяме акцент и върху безопасността на движението по пътищата и действия при бедствия и аварии и оказване на първа помощ, защото развитието на тези базови умения прави учениците по-съпричастни и отговорни, но в критична ситуация може да се окаже умение, което спасява човешки живот.

Оперативните цели, които училището определя като водещи за осъществяването на гражданско, здравно, екологично и интеркултурно образование, са:

- Възпитаване на гражданска активност и толерантност и развитие на ценностно ориентирано поведение за зачитане на човешкото достойнство, свободата, демокрацията, равенството, правовата държава и правата на човека;
- Безопасно движение по пътищата и защита при пожари, бедствия и извънредни ситуации;

- Екологично възпитание и изграждане на здравна култура;
- Насърчаване на активния начин на живот.

5.5. Механизъм за съвместна работа на институциите по обхващане, включване и предотвратяване на отпадането от образователната система на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст

Дейности за предотвратяване на отпадането на ученици се осъществяват в училището в продължителен период от време, но през последните години училището изгражда последователна политика за постигане на максимален обхват и ефективно включване на учениците в образователния процес. Процесът обхваща различни аспекти от функционирането на институцията и изисква целенасочени усилия от всички педагогически и непдагогически специалисти.

Оперативните цели, които си поставихме с влизането в сила на *Постановление № 100 от 8 юни 2018 г. за създаване и функциониране на механизъм за съвместна работа на институциите по обхващане, включване и предотвратяване на отпадането от образователната система на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст* и които продължаваме да поддържаме са:

- **Създаване на добри условия и организация на образованието на учениците, подлежащи на задължително училищно образование.** Съвременната и подкрепяща физическа среда е от важно значение учениците да се чувстват комфортно и институцията да бъде не само място, където те учат, но и за отдых и за социални контакти. Да направим училището привлекателно за нас не е клише, а цел, която допринася за приобщаването на учениците;
- Без съмнение друга не по-малко важна част от дейността е **планирането и реализацията на дейности за подкрепа за личностно развитие** на учениците. Най-непосредственото е сформирането на различни клубове по интереси. Процесът се предхожда от провеждане на анкети относно предпочитанията и талантите на учениците. Стремим се да оползотворим всички съществуващи възможности за организиране на дейности по интереси, които се финансират както от бюджета на училището, така и по програми и проекти. Особено важно е

включването в такива клубове на учениците с ниска мотивация, които по-често се превръщат в аутсайдери и отпадат от образователната система. Организирането и провеждането на дейности в извънучебното време също влияе положително на връзката с училището;

- **Изграждането на ефективни модели на взаимодействие между училището и семействата** за активно включване в процеса на образованието на родителите също допринася за ограничаването на негативните процеси, водещи до отпадане на ученици. Въпреки че понякога комуникацията е много затруднена, спазването на принципи като уважение към всеки родител, независимо от различните гледни точки и социален статус, постоянна връзка и информиране относно развитието на детето му, създаване на условия за участието на родителя в различни образователни взаимодействия – образователни, спортни, екологични, културни дейности, екскурзии, дейности за кариерното ориентиране и други;
- За да се гарантира успеха на дейността по обхващане, включване и предотвратяването на отпадането е важно **сътрудничеството с институциите, които имат непосредствени ангажменти по Механизма**, но и с организации, които могат да повлияят на ученика, семейството или обкръжението му. Съвместни дейности с регионалното управление на образованието, община, районното управление към МВР, дирекция „Социално подпомагане“ са необходими във всеки случай, когато мерките на училищно ниво не водят до подобряване на посещаемостта. Партньорства с читалището и библиотеката, спортни клубове, културни институции, неправителствени организации и фирми също са важни за въздействие върху учениците с ниска мотивация;

• **Процесът на проследяване на посещаемостта** е важен за своевременното идентифициране на проблем за конкретен ученик. Съществуващата практика за ежедневно контролиране от класните ръководители и своевременно уведомяване на педагогическия съветник/медиатора за изясняване на причините за отсъствие на ученик, за когото не е подадена предварителна информация, дава възможност за адекватна и навременна реакция от училището и семейството и не позволява възникнал проблем да ескалира. Ролята, която класните ръководители имат за предотвратяването на проблемната посещаемост, а оттам и за риска от отпадане, е безспорна, тъй като те са хората, които най-често и непосредствено комуникират с учениците от паралелката и родителите;

- **Предприемането на своевременни действия за преодоляване на проблемното поведение** на ученици, включително налагане на санкции, също има своето въздействие за ограничаване на отсъствията;

- **Създаването на организация и осъществяването на контрол** от страна на училищното ръководство по изпълнение на функциите на педагогическите и непдагогическите специалисти във връзка с ограничаване на отсъствията и предотвратяване на отпадането е от ключово значение за успешното осъществяване на дейността.

В зависимост от причините за проблемна посещаемост, риск от отпадане или отпадане от образователната система на учениците се предприемат мерки, насочени към:

- Мотивиране, консултиране и подпомагане чрез дейности за приобщаване на учениците с проблемна посещаемост, от непълни семейства, от уязвими групи или със специални образователни потребности;
- Осъществяване на връзки с родители на учениците, които се отглеждат от други членове на семейството си, и информирането им за образователни или поведенчески проблеми;
- Мотивиране на децата, чиито родители не са ангажирани в достатъчна степен с образованието им, да посещават дейности за целодневна организация на учебния ден;
- Сътрудничество с отдел „Закрила на детето“ в случай на установен риск за ученик.

5.6. Предоставяне на равни възможности за обучение и/или възпитание

Предоставянето на равен достъп до качествено образование и приобщаване на всяко дете и на всеки ученик е регламентирано в *Закона за предучилищното и училищното образование*. Осигуряването на равни възможности на децата и учениците е във фокуса на стратегическите документи в сферата в т.ч. и чрез приетата през 2022 г. *Национална стратегия на Република България за равенство, приобщаване и участие на ромите (2021 – 2030)*.

В училището е създадена среда, в която безпроблемно общуват представители на различни култури. Интеркултурно образование се осъществява във всички видове училищна подготовка по

учебните предмети, както и в часовете на класа. Изграждат се положителни нагласи към включващо обучение на участниците в образователния процес – учители, ученици и родители.

Осигуряването на качествено образование, съобразено с интересите и индивидуалните потребности, и възможност за личностна и професионална реализация независимо от произхода на учениците, е осмислена цел на училището.

Принципите, които са водещи за дейността Първо основно училище „Христо Ботев“ са:

- Равнопоставеност и недопускане на дискриминация;
- Равен достъп до образование и приобщаване на всеки ученик;
- Съхраняване на етнокултурното многообразие.

Реализацията на принципите се осъществява чрез дейности по **оперативните цели**:

- Съхраняване и развиване на културната идентичност на учениците от етническите малцинства;
- Осъществяване на интеркултурно образование.

За реализирането на тези цели училището търси подкрепата на семействата, на институциите и на различни неправителствени организации.

5.7. Приобщаване на деца и ученици

Интеграцията и приобщаването са важен аспект от образователните политики на Европейския съюз, както и от националните стратегическите и нормативните документи в сферата на предучилищното и училищното образование. *Законът за предучилищното и училищното образование* регламентира приобщаващото образование като неизменна част от правото на образование.

Наредбата за приобщаващото образование определя приобщаващото образование като процес на осъзнаване, приемане и подкрепа на индивидуалността на всяко дете или ученик и на разнообразието от потребности на всички деца и ученици чрез активиране и включване на ресурси, насочени към премахване на пречките пред ученето и научаването и към създаване на възможности за развитие и участие на децата и учениците във всички аспекти на живота на общността.

Стратегическа рамка за развитие на образованието, обучението и ученето в Република България (2021 – 2030), приета през 2021 г., е синхронизирана със стратегически документи на глобално и европейско ниво и представя визия за висококачествено, приобщаващо, ценностно-ориентирано и продължаващо през целия живот образование, обучение и учене. В нея са поставени цели за приобщаване на всеки етап от образованието, свързани с:

- Прилагане на приобщаващи модели за адаптация и плавен преход между отделните етапи и степени на образование;
- Използване на образователни платформи и споделяне на ефективни модели в подкрепа на висококачествено и приобщаващо образование и обучение;
- Системно кариерно ориентиране и консултиране на учениците във всеки един етап на обучение за откриване на професионалните им интереси.

Ефективното включване, трайното приобщаване и образователната интеграция е и една от приоритетните области на Стратегическа рамка за развитие на образованието, обучението и ученето в Република България.

Основна цел на осъществяваното образование е интелектуално, емоционално, социално, духовно-нравствено и физическо развитие и подкрепа на всеки ученик в съответствие с възрастта, потребностите, способностите и интересите му.

Отчитайки стратегическите и нормативните регулации, **оперативните цели**, които си поставяме на училищно ниво, са:

- Индивидуализация на осъществяваното образование в съответствие с образователното равнище и потребностите на учениците;
- Своевременно установяване на обучителни затруднения и адекватна интервенция на педагогическите специалисти за преодоляването им;
- Развитие на потенциала за личностно развитие на всеки ученик, както и успешна реализация и социализация;
- Приобщаване на ученици с поведенчески отклонения и разстройства.

Осигуряваната подкрепа е обща и допълнителна.

Осигуряваната **общата подкрепа** за личностно развитие включва:

1. екипна работа между учителите и другите педагогически специалисти;
2. допълнително обучение по учебни предмети;
3. допълнително консултиране по учебни предмети;
4. кариерно ориентиране на учениците;
5. занимания по интереси;
6. грижа за здравето;
7. поощряване с морални и материални награди;
8. дейности за превенция на насилието и преодоляване на проблемното поведение;
9. дейности за превенция на обучителните затруднения;
10. логопедична работа.

Допълнителната подкрепа се осъществява въз основа на направена оценка на индивидуалните потребности на определен ученик от І ОУ „Христо Ботев“. Оценка на потребностите се извършва от специално назначен екип от специалисти, съобразно необходимостта на детето и след това се потвърждава от Регионален център за подкрепа на приобщаващото образование.

Учениците за които може да се поиска оценка на потребностите са от следните уязвими групи:

Допълнителната подкрепа за личностно развитие се предоставя на ученици със специални образователни потребности, в риск, с изявени дарби и с хронични заболявания. Тя включва:

1. работа с дете и ученик по конкретен случай;
2. психо-социална рехабилитация, рехабилитация на слуха и говора, зрительна рехабилитация, рехабилитация на комуникативните нарушения и при физически увреждания;
3. осигуряване на достъпна архитектурна, обща и специализирана подкрепяща среда, технически средства, специализирано оборудване, дидактически материали, методики и специалисти;
4. ресурсно подпомагане.

Допълнителната подкрепа се реализира от ЕПЛР /Екип за подкрепа на личностното развитие / и чрез план за действие за всеки конкретен ученик. Екипът за подкрепа за личностно развитие идентифицира силните страни на ученика, затрудненията, свързани с развитието, обучението и поведението му, както и причините за тяхното възникване. Извършва се оценка на индивидуалните потребности на детето или ученика. Екипът извършва наблюдение и оценка за развитие на всеки конкретен случай. Обучението на ученици със специални образователни потребности задължително се подпомага от ресурсен учител съобразно потребността на ученика.

Родителите задължително се включват в Плана за действие като активни участници в дейностите.

Ако Регионалният център препоръча допълнителна подкрепа, но родителите откажат, Първо ОУ „Христо Ботев“ уведомява отдел „Закрила на детето“ към ССП по местоживее на ученика, с цел социалните служби да окажат съдействие и ако се налага помощ на родителите за осъзнаване на нуждите на детето.

При необходимост се изработва индивидуална учебна програма по съответните учебни предмети с цел по-лесното възприемане от ученика, а също така се изготвя и индивидуален учебен план или учебен план за обучение в комбинирана форма на обучение.

За ученици с изявени дарби също се изработва индивидуален учебен план.

Видът и формите на обучение, както и конкретните дейности за допълнителната подкрепа за личностно развитие се определят с План за подкрепа на ученика.

За реализиране на общата и допълнителната подкрепа в училището работят психолози, педагогически съветник, логопеди и ресурсни учители. При необходимост училището осигурява необходимите специалисти за осъществяване на допълнителната подкрепа от други институции в сферата на предучилищното и училищното образование.

За осъществяване на процеса на приобщаване на учениците училището участва и по национални програми и проекти, реализиращи дейности за обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие.

5.8. Противодействие на тормоза и насилието

Механизмът за противодействие на тормоза и насилието в институциите в системата на предучилищното и училищното образование (наричан по-нататък за краткост „Механизъм“) дава дефиниции на понятията „тормоз“ и „насилие“, характеристиките им и разликите между тях и признаците, по които да бъдат разпознати проявленията им.

За противодействие на тормоза и насилието училището изгражда цялостна политика, елементи от която са подкрепата за личностно развитие на детето и ученика, изграждането на позитивен организационен климат, утвърждаването на позитивна дисциплина и развитие на училищната общност. В съответствие с Механизма се стремим към изграждането на сигурна образователна среда, базирана на следните принципи:

1. Изграждане на позитивна култура и климат, които:

- 1.1. приемат различието и разнообразието и се базират на принципите на приобщаващото образование;
- 1.2. дават възможност за развитие на сигурна среда, в която учениците открито споделят и обсъждат теми, свързани с насилието;
- 1.3. насърчават взаимоотношения на уважение сред цялата общност;

2. Ефективно лидерство.

3. Прилагането на цялостен институционален подход.

4. Споделено разбиране за насилието и тормоза и последиците.

5. Подкрепа и мотивиране на децата и служителите, в т.ч. информиране, обучение, консултиране, супервизия и изграждане на капацитет за справяне с насилието.

6. Въвеждане на образователни стратегии и дейности за превенция (вкл. мерки по информиране), които:

- 6.1. развиват емпатия, уважение и резилианс сред децата;
- 6.2. ясно адресират агресивно поведение;
- 6.3. изграждат нулева толерантност към всички форми на насилие.

7. Системност и регулярност при вписване, изясняване и прилагане на мерки и последващи действия в случаи на насилие и тормоз.
8. Координация и последователни усилия от страна на институцията за изграждане на мрежа от взаимовръзки и взаимодействия за изграждане на по-сигурна среда.
9. Партньорство с родителите.
10. Непрекъсната оценка и проследяване на ефективността на цялостната политика за превенция и интервенция на насилие и тормоз.

При постъпването си в институцията педагогическите специалисти и останалите служители се запознават с Механизма за противодействие на тормоза и насилието в институциите в системата на предучилищното и училищното образование, като при възникване на въпроси относно прилагането му в училището се консултират с педагогическия съветник.

В съответствие с Механизма със заповед на директора на училището е създаден **координационен съвет**. Съветът отговаря за планиране, проследяване и координиране на усилията за справяне с насилието и тормоза.

Изготвената **оценка на ситуацията** съдържа описание доколко страните са запознати с темата за насилието и тормоза, какви са видовете насилие и тормоз, колко често се проявяват и какви са местата, на които най-често се случват, кои са участниците, как се е реагирало до момента и какво трябва да се предприеме.

Оценката се организира от ръководството на училището и се осъществява от координационния съвет в началото на учебната година.

Координационният съвет изготвя **План за превенция и интервенция на насилието и тормоза**, който се утвърждава от директора. В плана се очертават **дейности за превенция и интервенция** и сроковете и отговорниците за изпълнението им.

Включването на родителите е важна част от реализирането на цялостната политика и важно условие за нейната ефективност. На училищно ниво се планират разнообразни дейности с

партньорството на родителите, както за превенция, така и при интервенции в случаи на тормоз и насилие.

В съответствие с Механизма на училищно ниво залагаме следните **оперативни цели**:

- Обеспечено ежегодно обучение на служителите по теми, свързани с насилието и тормоза, възможност за консултиране с педагогически съветник, информация и материали по темата за насилието и тормоза в училище;
- Включване на ученици в риск в групи за повишаване на социалните умения за общуване и решаване на конфликти по ненасилствен начин – работа с педагогически съветник и училищен психолог;
- Оказване на психологическа, логопедична и педагогическа подкрепа за учениците и родителите;
- Организиране и провеждане на инициативи за повишаване на толерантността, намаляване на агресията и кибертормоза;
- Изпълнение на Стратегия за възпитателната работа в образователните институции (2019 -2030 г.).

Стратегическа цел на училището е недопускането на случаи на тормоз и насилие в училището. За реализацията на тази цел се следва Алгоритъма за прилагане на Механизма за противодействие на тормоза и насилието в институциите в системата на предучилищното и училищното образование.

Реализацията на Алгоритъма е свързана с изготвянето и ежегодното актуализиране на пакет от документи. Отговорност за организацията на дейността и съществен принос за реализацията имат председателят и членовете на Координационни съвет.

Целта **Превенция и намаляване на агресията и тормоза и недопускане на дискриминация в образователните институции**, заложена в Стратегическата рамка за развитие на образованието, обучението и ученето в Република България (2021 – 2030) дава възможност през периода на действие на настоящата Стратегия приоритетно да бъдат реализирани дейности за повишаване на социалните умения за общуване и решаване на конфликти по ненасилствен начин, квалификация на педагогическите специалисти за управление на конфликти, справяне с агресията, дискриминацията

и насилието, включване в инициативи на регионално и национално ниво за повишаване на толерантността, за намаляване на агресията и кибертормоза, споделяне на успешни практики с такава насоченост, както и модернизиране на системите за сигурност и контрол на достъпа в училището.

Част от дейностите на училищно ниво се осъществяват при изпълнение на **оперативна цел** Приобщаване на ученици с проблемно поведение, поведенчески отклонения и разстройства.

Следва да се отбележи, че тематиката за противодействие на тормоза и насилието не може да бъде разглеждана самостоятелно. Дейности за преодоляване на прояви на агресия се реализират и в част от останалите приоритетни области на Стратегията.

5.9. Превенция на риска от ранно отпадане от системата на предучилищното и училищното образование

Превенцията на риска от ранно отпадане е стратегическа цел в рамковите европейски и национални документи. Отчитайки предотвратяването на отпадането от училище като национален и регионален приоритет, през последните години училището осъществяваните дейности за превенция на риска от отпадане от образователната система чрез активното участие на педагогическите специалисти и учениците, търсейки подкрепата и сътрудничеството на родителите, институциите и неправителствени организации, с които традиционно си партнираме.

Настоящата визия за превенция на риска от ранно отпадане от училище е естествено развитие на изготвената в предишни периоди училищна програма, конкретизираща ключовите мерки в политиките за превенция, интервенция и компенсиране на отпадането и преждевременното напускане на училище на *Стратегията за намаляване дела на преждеременно напусналите образователната система (2013 – 2020)* и *Националната стратегия за намаляване на бедността и насърчаване на социалното включване 2020*.

Приоритетна област Ефективно включване, трайно приобщаване и образователна интеграция на *Стратегическата рамка за развитие на образованието, обучението и ученето в Република България (2021 – 2030)* адресира цели и групи мерки към превенцията на риска и ранното отпадане от образователната система, насочени към учениците и семействата им, но и към развитие на

уменията на педагогическите и непедagogическите специалисти в училищата за работа с ученици в риск от отпадане от образователната система.

Главната цел, която си поставяме, е изграждане на подкрепяща училищна общност, която идентифицира и подпомага ученици, застрашени от отпадане от образователната система.

Подцели:

1.Поддържане на мотивацията за редовно посещение на училище.

Индикатор за постигане – брой неизвинени отсъствия

- брой ученици с 5 и повече неизвинени отсъствия
- брой ученици, санкционирани за допуснати неизвинени отсъствия

2.Създаване на положителни нагласи към учебния процес.

Индикатор за постигане – повишен успех на застрашените ученици

- брой часове за проведено допълнително обучение по учебни предмети
- брой проведени консултации по учебни предмети

3.Мотивация за участие в училищния живот.

Индикатори за постигане – брой ученици, включени в групи за занимания по интереси

4.Поддържане на 100% ниво на продължаване на образованието в гимназиален етап на завършващите 7 клас.

Индикатори за постигане – за брой записали се ученици в гимназиите

Реализацията на тази цел се осъществява чрез дейности в следните направления:

- Осигуряване на позитивна и подкрепяща образователна среда;

- Сформиране на постоянна училищна комисия по обхващане и задържане на подлежащите на задължително обучение ученици, включваща зам.директор, главни учители и педагогически съветник;
- Въвеждане и ежегодно актуализиране на регистър за застрашените от ранно напускане на образователната система ученици с идентифицирани причини довели до риск. Регистърът се води от пед. съветник, по информация от класните ръководители;
- Включване в плана на педагогическия съветник на дейности за превенция на ранното напускане на образователната система и работа с деца в риск;
- Включване в плана на Ученическия съвет на дейности за създаване на подкрепяща среда;
- Проучване чрез анкети и директно допитване за желанията на учениците за участие в извънкласни дейности и дейности по интереси;
- Насочване на ученици с незадоволителни учебни резултати към включване в ГЦОУД, частни образователни институции за подпомагане;
- Консултиране на родителите на застрашените ученици за алтернативни форми и подходи за подпомагане на децата им. При необходимост насочването им към организации и институции за подпомагане;
- Включване на родителите в дейностите на класа и училището, като партньори;
- Съдействие от Обществения съвет при случаи, в които е необходима помощта им;
- Организиране на благотворителни акции за подпомагане на деца в риск от ранно напускане на образователната система по финансови причини;
- Предоставяне на обща подкрепа за личностно развитие за учениците с обучителни затруднения под формата на допълнително обучение и/или допълнителни консултации по учебни предмети в които срещат затруднения;
- Квалификация на педагогическия персонал, насочена към идентифициране и справяне със специфични проблеми на децата, водещи до риск – хиперактивност, дефицит на вниманието и др. обучителни затруднения;
- Кариерно ориентиране и консултиране на учениците от 1 до 7 клас;

- Мотивиране на педагогическия персонал за допълнителна работа по превенция на ранното напускане на образователната система;
- Подпомагане на учениците и семействата им при затруднения по време на дистанционна форма на обучение – логистично и/или технологично;
- Повишаване на качеството на осъществяваното образование;
- Осигуряване на качествено образование за учениците от уязвими групи;
- Повишаване на качеството на образование на учениците със специални образователни потребности.

5.10. Кариерно развитие и усъвършенстване на специфични професионални компетентности на ръководния, педагогическия и административния персонал

Дейностите за повишаване на квалификацията на педагогическите специалисти на институционално ниво се осъществяват от училищата по план за квалификационна дейност като част от годишния план и в съответствие със: стратегията за развитие на институцията.

Квалификацията на педагогическите специалисти е въвеждаща – за адаптиране в образователната среда и за методическо и организационно подпомагане, и е задължителна за педагогическите специалисти, които са постъпили за първи път на работа в системата на предучилищното и училищното образование, и продължаваща – за непрекъснато професионално и личностно усъвършенстване, за кариерно развитие и успешна реализация чрез периодично актуализиране и допълване на знанията, уменията и компетентностите (Наредба № 15/2019).

Главната **оперативна цел**, която си поставяме е свързана с усъвършенстване на системата за квалификация, перманентно обучение и професионално развитие на ръководния, педагогическия и административния персонал.

Реализацията на тази цел се осъществява чрез дейности, насочени към:

- Насърчаване на обучението през целия живот и ангажираността на педагогическите и непедагогическите специалисти за продължаващо професионално развитие;
- Развитие на дигиталните компетентности на педагогическите специалисти за прилагане на новите технологии;

- Функциониране на постоянни и временни професионални общности за споделяне на добри практики;
- Развиване на компетентностите на педагогическите специалисти за работа с даровити и талантиливи ученици, с ученици със специални образователни потребности и в мултикултурна среда;
- Развиване на компетентностите на педагогическите специалисти за ефективно взаимодействие с родителите и другите заинтересовани страни.

Квалификацията на педагогическите специалисти е насочена към по-широко използване на иновативни методи на преподаване и учене: интерактивни и творчески методи: компютърно, проектно-базирано и проблемно обучение.

5.11. Позитивна образователна среда- възможност за вземане на информирани решения

Основната цел на медийната грамотност трябва да бъде придобиването на медийна грамотност, която е колекция от знания, умения, компетенции, необходими за работа с медиите и медийни продукти на човек, живеещ в съвременно общество. Медийната грамотност включва не само способността за критична оценка на информацията, която идва от различни видове медии, интернет, социалните мрежи, но също така и поширока ориентация в света около нас като предпоставка за активно и пълноценно гражданство и в същото време предпоставка за функционирането на демокрацията на най-общо ниво.

Основната **оперативна цел**, която си поставяме е свързана с издигане престижа на училището и прилагане на ефективни форми за комуникация с медиите и широката общественост за провеждане на училищни политики за участие в мрежи и ефикасно управление, основано на креативност и иновации.

Реализацията на тази цел се осъществява чрез дейности, насочени към:

- Утвърждаване на облика, издигане престижа на училището и прилагане на ефективни форми за комуникация с медиите и широката общественост;
- Реализиране на системна и целенасочена стратегия за привличане и задържане на ученици;

- Осигуряване и поддържане на позитивна образователна среда, влияеща благоприятно върху взаимоотношенията между всички членове на училищната общност и развитието на учениците;
- Използване на разнообразни и ефективни начини и средства за комуникация с медиите и местната общност за представяне и популяризиране на училището, резултатите, постиженията и наградите както на ученици, така и на учители;
- Активно използване на училищния сайт и социалните медии за популяризиране на училището и повишаване на доброто обществено мнение за училището;
- Поддържане на интериора и екстериора на училището. Провеждане на конкурс „Клас на годината“ с включен критерий „опазване на училищното имущество“;
- Включване на училищната общност в културни и доброволчески инициативи на местните власти, НПО и др.
- Инициране на собствени благотворителни дейности, отворени към участие на училищната общност;
- Реализиране на съвместни проекти с партниращи организации относно възможността за изграждане на втори STEM център;
- Интегриран подход и ефективно взаимодействие със заинтересованите институции и гражданите.

6. Приложения

Приложение 1: План за действие и финансиране за настоящата учебна година към Стратегия за развитие на Първо основно училище „Христо Ботев“ гр. Търговище